

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศกสิกรรม มีพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 131 ล้านไร่ คิดเป็น 41% ของเนื้อที่ทั้งหมด โดยประชากรของประเทศมีอาชีพเกษตรกรรม 5.1 ล้านครัวเรือน (กรุงเทพฯธุรกิจ,2007:ออนไลน์) มีผลผลิตทางการเกษตรที่จำหน่ายออกสู่ตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศเป็นจำนวนมากทั้งผลผลิตที่ออกในฤดูกาลและนอกฤดูกาล แต่เนื่องจากปัจจุบัน การทำการเกษตรมีความจำเป็นต้องทำให้ได้ผลผลิตสูงที่สุดในพื้นที่เพาะปลูกที่มีอยู่อย่างจำกัด ทำให้เคมีภัณฑ์เกษตรเข้ามามีอิทธิพลและถือเป็นปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ส่งผลให้มีการใช้เคมีภัณฑ์เกษตรอย่างกว้างขวางในทุกพื้นที่การเกษตรของประเทศไทย เคมีภัณฑ์เกษตรจึงถือเป็นค่าใช้จ่ายหลักของเกษตรกร

เมื่อพิจารณาถึงต้นทุนของผลผลิตที่เพิ่มขณะนี้ จะพบว่าราคาของเคมีภัณฑ์เกษตรมีการปรับตัวสูงขึ้นมาโดยตลอด ทำให้เกษตรกรประสบกับปัญหาด้านต้นทุนประกอบกับรัฐมีนโยบายการส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์เพื่อให้ไทยก้าวสู่ “ฟู้ดเซฟตี้” และการออกร่าง พ.ร.บ. กองทุนส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน พ.ศ.¹ (ธีรมล บัวงาม,2550:ออนไลน์) นั้น โดยจะมีการจัดเก็บภาษีเคมีภัณฑ์เกษตรตามอัตราความรุนแรงของสารพิษเพื่อนำเงินมาตั้งกองทุนสำหรับบรรณาการให้เกษตรกรหยุดใช้เคมีภัณฑ์เกษตร และหันไปใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือการทำเกษตรแบบยั่งยืนโดยลดปริมาณการใช้เคมีภัณฑ์เกษตร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลต่อพฤติกรรม การซื้อเคมีภัณฑ์เกษตรของเกษตรกรไทยอย่างแน่นอน

ภาคกลางซึ่งเป็นแหล่งการเกษตรหลักของประเทศโดยจังหวัดสมุทรสาครก็ถือเป็นเมืองเกษตรกรรม มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 86,694 ไร่ แบ่งออกเป็น 3 อำเภอ โดยพื้นที่เกษตรกรรมทั้งสิ้นของจังหวัดอยู่ที่อำเภอบ้านแพ้ว จำนวน 66,461 ไร่ แบ่งเป็นนาข้าว 4,180 ไร่ สวนผลไม้ 59,353 ไร่ สวนพืชผัก 1,409 ไร่ และไม้ดอกไม้ประดับ 1,519 ไร่ (สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแพ้ว, 2550:ออนไลน์) โดยอำเภอบ้านแพ้วพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสวนผลไม้ มีปริมาณผลผลิตรวมออกจำหน่ายปีละ 161,645.29 ตัน เช่น มะพร้าวอ่อนจำนวน 58,838.36 ตัน มะนาวจำนวน 43,983.13 ตัน มะม่วงจำนวน 16,925.62 ตัน องุ่นจำนวน 13,371.25 ตัน ฝรั่งจำนวน

¹ เนื่องจากเป็นร่าง พ.ร.บ. จึงยังไม่ปรากฏปี พ.ศ.

11,236.33 ต้น เป็นต้น และในอำเภอบ้านแพ้วมีผู้จำหน่ายเคมีภัณฑ์เกษตรที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับ
เกษตรอำเภอบ้านแพ้วจากอดีตจนถึงปัจจุบัน มีจำนวน 35 ราย (สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
, 2551)

จากการที่เกษตรกรชาวสวนผลไม้ในอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ยังมีความ
จำเป็นที่จะต้องใช้เคมีภัณฑ์เกษตรเพื่อกำจัดศัตรูพืช ควบคุมการเจริญเติบโต บำรุงรักษาต้น เพื่อ
รักษาอัตราของผลผลิตและเพื่อเพิ่มผลผลิต อย่างไรก็ตาม เคมีภัณฑ์เกษตรมีหลายชนิดและมีผู้
จำหน่ายอยู่หลายราย ทรายี่ห่อที่เป็นที่นิยมของบรรดาเกษตรกร ได้แก่ ถัดจากการเกษตร เอร่าวัน
ไบเออร์ ไบไม่ ไก่แดง ดาวรุ่ง อินทรีแดง กิ่งหันลม เรือใบไวกิ่ง สามห่วง ม้าบิน หัววัวคันไถ เป็นต้น
นอกจากนี้ยังมีเคมีภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นใช้เองภายในท้องถิ่น ได้แก่ ทรายสหรณ์ และปุ๋ยกำปตัน เป็นต้น
ทำให้การแข่งขันในวงการเคมีภัณฑ์เกษตรค่อนข้างรุนแรง และผู้ทำธุรกิจเคมีภัณฑ์เกษตร
จำเป็นต้องทราบถึงพฤติกรรมการซื้อขายเคมีภัณฑ์เกษตร ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรม
การซื้อขายเคมีภัณฑ์เกษตรของชาวสวนผลไม้ในอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อที่จะได้นำมา
ปรับปรุงและเป็นแนวทางในการวางแผนด้านการตลาดของธุรกิจเคมีภัณฑ์เกษตรให้ตรงกับความต้องการ
ของเกษตรกรชาวสวนผลไม้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อเคมีภัณฑ์เกษตรของชาวสวนผลไม้ในอำเภอบ้าน
แพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อเคมีภัณฑ์เกษตรของชาวสวนผลไม้
ในอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อและปัญหา
ในการซื้อเคมีภัณฑ์เกษตรของชาวสวนผลไม้ในอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้วางแผน และกำหนดกลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสม
สำหรับการดำเนินธุรกิจจำหน่ายเคมีภัณฑ์เกษตร

นิยามศัพท์

พฤติกรรมการซื้อ หมายถึง พฤติกรรมการตอบสนองการซื้อเคมีภัณฑ์เกษตรเพื่อนำไปใช้เอง ของชาวสวนผลไม้ ในอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยอาศัยแนวคิด 6Ws 1H ซึ่งประกอบด้วย WHO? WHAT? WHY? WHEN? WHERE? และ HOW? เพื่อค้นหาคำตอบ 7 ประการ หรือ 7Os

เคมีภัณฑ์เกษตร หมายถึง สารยับยั้ง/สารควบคุม/สารชะลอและสารเร่งการเจริญเติบโตของพืช สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ย ได้แก่ ปุ๋ยเคมี/ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ ปุ๋ยอินทรีย์ ฮอร์โมนพืช สารกำจัดแมลง สารกำจัดโรคพืช สารกำจัดเชื้อรา สารกำจัดวัชพืช และสารกำจัดศัตรูพืชอื่นๆ

ชาวสวนผลไม้ หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพาะปลูกผลไม้ ในอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved